

Sv. Lovrene na Dravskem polju. Redko kedaj se sliši od nas ker smo skromni in ne obešamo vsako malenkost na veliki zvon, zato marsikdo misli, da sploh spimo. Temu pa ni tako! Tudi mi živimo in delujemo na vseh poljih. Tako je imela naša Kmečka zveza pretečeno nedeljo svoj redni občni zbor, kateri je bil prav dobro obiskan. Zborovanje je otvoril in vodil načelnik g. Martin Klajnšek. Kot poročevalec je prišel k nam oblastni poslanec in tajnik SLS iz Maribora g. Tomaž Ovčar, kateri nam je podal vsestransko poročilo in razjasnil pomen sedanjih volitev, posebno še za nas Slovence. Obenem nam je razložil pomen in delovanje Kmečke zveze ter nas bodril in navdušil za novo delo. Nato se je izvolil novi odbor, kateri daje jamstvo, da bo naša Kmečka zveza tudi v bodoče živela in prav krepko delovala. Zatorej, somišljeniki in zaupniki SLS, ne držimo križem rok, temveč vsi pogumno na delo za častno zmago naše stranke! G. oblastnemu poslancu Ovčarju se prisrčno zahvaljujemo za njegov trud in izbrane besede, ter ga prosimo, da pride večkrat med nas!

Hajdina pri Ptujju. Dne 12. t. m. smo spremljali v veliki žalni procesiji umrlega organista g. Martina Sever na njegovi zadnji poti v tej solzni dolini. Pri njem so se jasno dokazale vse podrobnosti prislovice: »Kakoršno življenje, taka smrt.« Bil je to organist in cerkovnik v najlepšem pomenu tega lepega cerkvenega poklica, mož na svojem mestu, ves zatopljen v svojo službo in ves ponižnoudan svojim pristojnim cerkvenim gospodarjem, še bolj udan pa najvišjemu Gospodu. Zato mu domača dušna pastirja in vsa župnija kličemo: »Martin, sladko si počival, ko te je pred 59 leti zibala tvoja mati v raju Slovenskih gor, pri Sv. Antonu, mirno spavaj tudi zdaj, ko te je sprejela v naročje mati zemlja v raju Dravskega polja, — Hajdina pri Ptujju!

Jurklošter. Županova volitev v Jurkloštru se je vršila dne 14. t. m. Županom je izvoljen g. Andrej Špan, posestnik v Prapretnem, zvest pristaš SLS. Trije njegovi svetovalci so: g. Vidic Anton, posestnik, Polje; g. Vrečko Ant., posestnik, Mrzlopolje; g. Kozmus Anton, posestnik, Zgor. Voluš. Vsi trije so istotako pristaši SLS. Po izidu te volitve je zmaga SLS v Jurkloštru popolna. Vspeh je poplačal trud volilne borbe. Čaka pa nas težko delo, da se uredijo precej zapletene občinske zadeve. Pa to nas ne plaši. SLS je stranka dela in reda. Le krepko začnimo, vse bo šlo!

Škofjvas. V naši občini so razširili naši nasprotniki vest, da je naša stranka že sestavila kandidatno listo za občinske volitve in sicer, da jo je sestavil na svojo roko »oni od Sv. Tomaža«. Govorijo, da so na njej izpuščeni mnogi sedajni gg. odborniki, ali pa bodo potisnjeni na zadnja mesta. Namen teh vesti je prozoren. Napraviti hočejo nezadovoljstvo v vrstah SLS in posebej do onega »iz hribov«. Piscec teh vrst izjavljam, da dam vse svoje premoženje, in ki ga bom imel onemu, kateri krajevnomu odboru dokaže, da se je kakšna lista, tudi provizorična, sestavila od naše stranke. Gospodje, kateri tako natančno veste, na katerih mestih se nahajajo naši dosedanji gg. odborniki, potegnite se za to nagrado, če se pa ne boste, nas mogoče ujezite, da Vas bomo prihodnjic imenoma navedli tiste, ki širite te govornice. Ugotavljamo, da odbor SLS še ni sestavil nikake kandidatne liste, še sploh nobene tozadevne se je ni imel; največja laž pa je, da bi jo bil naš tajnik kraj. odbora sestavljal sam, ker on ni pri SLS radi častitelja, ampak radi prepričanja, zato tudi ne bo užaljen, ako širši odbor spozna za boljše, da ne bo na listi. Če pa dela nesebično za napredek stranke, so tega lahko vsi pravi pristaši SLS veselji. Intrigirajo pa naši nasprotniki zlasti zato proti njemu, ker on želi imeti iskren sporazum s socialisti, česar se pa radičevci in demokratje najbolj bojijo. SLS bode pri sestavljanju kandidatne liste gotovo najbolj previdna in pravična, tako da bodo vsi kraji in vsi stanovi v občinskem odboru primerno zastopani. Gotovi ljudje naj sedaj le lažejo dalje. Laži-strankam pripadajo, intrige so njih ideali

Schichtovo

terpentinovo
milo

svojimi 7 odlikami

SESTA ODLIKA!

Svetla barva

je znak, da Vam se daje Schichtova špeciiliteta iz izbranih sirovin. Schichtova špeciiliteta, to pomeni nekaj posebnega.

1. Terpentin v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravljic za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

656

in častna mesta njih končni cilji. Pametnim občanom pa kličemo: Ogibajte se tistih, katere boste po teh znamenjih spoznali.

Frankolovo. Zdrav kraj je tukaj! Priča tega je, da smo imeli od novega leta do danes le samo šest mrličev in med temi tri nad 70 let stare. Lansko leto je bilo v tem času 18 mrličev. Fara šteje nad 1300 duš. — Hmeljskih nasadov je tukaj veliko in prav lepo uspevajo. Saj se jim tudi jako pridno postreže. Tukaj najdeš drogove nad 7 m visoke letošnjega hmelja čisto do vrha in še čez obraščene. In ker imamo tukaj le malo zemlje in ta še vse v hribih, zato je izginil marsikateri zelnik, da, še celo vrtovi pri hišah so se izpremenili v hmeljske nasade, in tam, kjer je lani še rasla bujno solata in pesje in zelenjava, vidiš le hmeljske drogove; pa še bodo naprej sadili, tako da ni več daleč čas, ko bodo od Celja do Frankolovega ob obeh straneh državne ceste le hmeljski nasadi. — Anka nedelja se bo letos obhajala dne 31. t. m. z dvojno službo božjo, ob 6. in 10. uri. Pred drugo službo božjo bo procesija z Najsvetejšim, pri kateri bode sodelovala občina izvrstna male-dolska godba. Povabljeni vsi od blizu in daleč! — Tukajšnje Prosvetno društvo je priredilo v nedeljo, dne 10. t. m. krasno igro: »Žrtev spovedne molččnosti.« Igralcem vsa čast! Vsi so zopet pokazali, da so svojim nalogam kos. — Na ansko nedeljo, dne 31. t. m., se bode igra baje ponovila, da bodo imele sosednje župnije priložnost to krasno igro poslušati.

Parizlje pri Braslovčah. Od naše vasi se malokedaj kaj sliši, zato pa zamorem sedaj povedati veselo novico. Ustanovilo se je prostovoljno gasilno društvo Parizlje, katerega vodi tov. Kronovšek kot načelnik. Nabavili smo si brizgalno, vse potrebne cevi in obleke ter zgradili precej obširen Gasilni dom. Zasluge posameznikov ne bomo omenjali, ker moramo potrditi, da je vsak posamezen pomagal z vso svojo močjo do tega blagostanja. Kot redni gasilski člani so tudi pristopili možje iz Topovelj, kateri so nam pri delu istotako vedno radi pomagali. Zahvalo izrekamo vsem dobrotnikom občine Braslovče in Polzele, kateri so se radi odzvali našim prošnjam. Še enkratno zahvalo vsem dobrotnikom ter Vam kličemo gasilski pozdrav! — Načelstvo.

Parizlje pri Braslovčah. Novoustanovljeno gasilno društvo Parizlje proslavi ustanovitev društva z blagoslovitvijo Gasilnega doma in brizgalne dne 8. septembra t. l. Gasil-

ska župa žalska je sklenila na svojem rednem obč. zboru, da se vrši dne 8. septembra t. l. izredna skupščina gasil-ske župe žalske v Parizljah, torej na dan proslave. Prosi-mo vsa sosedna društva, da ta dan ne prirejajo svojih slav-nosti! Natančen spored se naznani potom časopisja in pla-katov. Končno še omenimo, da bo po vseh progah železnice polovična vožnja. Galiski pozdrav! — Načelnik.

Prireditvev Koroškega orlovskega okrožja.

Koroško orlovsko okrožje priredi v nedeljo, dne 24. julija, svojo celodnevno okrožno prireditvev na Muti ob Dravi z nastopnim dnevnim redom:

Zjutraj ob 7. uri po prihodu vlakov iz Maribora in Dravo-grada sprejem članov n gostov na Muti.

Ob 8. uri skušnja za popoldanski telovadni nastop, potem obhod po trgu.

Ob pol 10. uri procesija, nato cerkveni govor in sv. maša. Popoldne od dveh slovesne večernice.

Ob treh telovadni nastop članov in članic.

Po telovadbi prosta zabava na telovadišču, kjer bodo šotori z jectivami in pijačo. Sodelovala bo domača godba iz Mute. Za polovično vožnjo na železnici smo zaprosili.

Prireditvev obeta biti ena izmed najlepših to leto v Dravski dolini, posebno pa še za Muto, kjer je orlovsko organizacija še malo poznana in ni dvoma, da bo že sama radovednost marsikoga prisilila, da bo šel gledat, kaj naši krepki in mladi rudečesarajni vitezi in naše brhke, belomodre mladenke znajo, saj pa tudi bi ne bi bilo čuda, saj se bo ta dan zbiral cvet in bodočnost našega naroda in ob enem ponos naših krščansko mislečih staršev vzgojiteljov. Zatorej vabimo in opozarjamo vso krščansko mislečo prebivalstvo iz Mute ter iz bližnje in daljše okolice na to pri-reditvev, da pride ta dan na Muto, da vidi tukaj sad in us-pehe tistih ur, katere porabijo za svojo duševno in telesno vzgojo in izobrazbo naši krepki fantje in naša brhka dekleta v svojih društvenih sobah in telovadnicah. Vam pa, bratje Orli in sestre Orlice, Vam pa kličemo vsi še te zad-nje dni veselo na delo, da bo naša prireditvev na Muti res ena sama najlepša manifestacija za našo lepo orlovsko or-ganizacijo in želim vsem na veselo svidenje v nedeljo, dne 24. t. m. na Muti! Bog živi!

Pašnik za mlada plemenska goveda v okraju slovenjgraškem.

Zgodov. črtica o njega postanku in važnost planšarstva.

mače govedoreje ugodno priliko in začel zanimati za to tudi pok. g. Avgusta Günther, ki je bil kot vzoren posestnik obenem načelnik ondotnega okrajnega zastopa, hranilnice in posojilnice ter bikorejske zadruge za občine Pameče, Slovenjgrдец, Staritrg in Vrhe, tedaj vsekakor jako vplivna osebnost.

Zadruge za rejo bikov je bilo v sodnem okraju slovenj-graškem leta 1910 že sedem, reja mladih plemenskih go-ved skozi celo leto v zaduhlih in večinoma tudi nesnažnih hlevih pa je bila skrajno pomanjkljiva. Ker brez dobre pa-se ni umne in dobičkanosne govedoreje, treba je bilo pred vsem razmišljati o tem, kako odtegniti mlada razvijajoča se bitja označenim nedostatkom vsaj čez poletje.

V pogovorih, ki sem jih imel s pokojnim Güntherjem ob raznih prilikah v zadevi, se mi je posrečila ugotovitev, da ima ta mož zvezo z dvornim svetnikom Pantz-em, referentom za planšarstvo v ministrstvu za kmetijstvo na Du-naju.

Ker nisva imela posebnega upanja na naklonjenost s strani merodajnih gospodov tam v nemškem Gradcu, od-koder za naše glede napredka v gospodarstvu dozdevno sicer neokretno, toda dobrodušne živinorejce ni prihajal baš najugodnejši veter, pregovoril sem Güntherja, da se je obrnil do imenovanega referenta s prošnjo za pomoč iz državnih sredstev. Prepričan sem bil namreč prav za trd-no, da velikih stroškov za nakup primerne pašnika ne bi zmo-gel niti okrajni zastop sam, še manj pa bi se za to odločili zadružniki.

Da si pridobiva kolikor toliko tudi praktičnega zna-nja, pisal sem leta 1911 v Schärding ob bavarski meji, kjer je tedaj obstojala živinorejska zveza za goveda simodolske pasme za ves ondotni politični okraj, ki je imela vzorno urejen pašnik, naj mi pošljejo poročilo za leto 1910. Ko sva, prejemši to knjižico, ki šteje 24 strani, temeljito pre-rešetala njeno vsebino, naročil sem si iz Lipskega na Sak-sonskem še izborno in obširno knjigo prvovrstnega stro-kovnjaka profesorja dr. Falke-ja z naslovom »Stalni paš-niki« (Dauerweiden), ki je bila ravnokar izšla v drugi iz-popolnjeni izdaji — (to mojo knjigo ima sedaj g. Srečko

Robič, župan v Limbušu pri Mariboru in predsednik paš-niške zadruge v Lobnici na Pohorju). Prebdel sem marsi-katero uro v pozni noči pri tej silno podučni knjigi, nato pa jo izročil g. Güntherju s pripombo, naj si jo vsakokrat, ko se mu zvečer utrudijo oči vsled čitanja, vtakne pod za-glavje, češ, da mu njena vsebina ostane trajneje v spomi-nu. Tudi on je prebiral to knjigo s posebnim zanimanjem in se je prav marljivo posluževal ob poznejši ureditvi paš-nika.

Ko mu je kmalu potem namignil dvorni svetnik Pantz, do katerega se je g. Günther res obrnil s prošnjo za navo-dila, kakšno pot naj ubere v dosego predmetnega držav-nega prispevka, mahnila sva jo v jeseni leta 1911 na moje ponovno prigovarjanje nekega lepega dne z večernim vlak-om v Schärding, kamor sva dospela v 20 urah. Tam sva si natančno ogledala ureditev pašnika, hlevov in ostalih prostorov omenjene zadruge, nato pa hitela skozi Solno-grad nazaj proti domu. Potovala sva naglo, ob lastnih po-troških in bila v dveh dnevih že zopet doma.

Komaj pa svi si dodobra odpočila, že se je pričelo raz-mišljanje o tem, kje in kako bi bilo iskati ter najti prime-ren svet za pašnik, kakoršnega sva si predstavljala. Podala sva se k podružnici Sv. Danijela nad Trbonjami in si le-tam ogledala neko obširno posestvo, toda umaknila sva se, ker so se zanj že trgali razkosavalci »kmečkih gruntov«. Šla sva potem v Mislinje in tam ogledovaje drugo prigla-šeno posestvo ugotovila, da je prepeščeno, neprimerno le-žeče in brez zadostne pitne vode.

Vsled pomanjkanja časa z moje strani — bil sem tedaj edini živinozdravnik v obširnem in precej hribovitim gla-varstvu s tremi sodnimi okraji — je vohunil v zadevi g. Günther dalje sam in mi o priliki poročal o uspehu. Kon-čno pa je na moj migljaj, naj vzame enkrat v roke knjigo o posojilih okrajne hranilnice in posojilnice ter naj pogle-da tudi v zemljiško knjigo pri sodniji, vendar le izvohal 2 posestnika soseda ter me s posebno zadovoljnostjo obve-stil nekega dne o tem s pripombo, da si je obe posestvi že ogledal.

(Dalje prihodnjik.)

Piše živinozdravnik Pirnat v Mariboru.

V prilogi »Novice v slikah«, ki jo je prinesel tednik »Slovenski Gospodar« k številki 45 z dne 11. novembra 1926, je na tretji strani naslikan del planinskega pašnika za mlada plemenska goveda, hiša in oba hleva na Graški gori v občini Sv. Miklavža, kar je na mojo pobudo uredil do leta 1914 okrajni zastop slovenjgraški s prav izdatno državno podporo ob neumornem delovanju svojega načel-nika, pok. g. Avgusta Günther.

O tej blagohotno zamišljeni in izredno vneto izvršeni napravi od prevrata sem ni zvedela javnost prav ničesar. Namenil sem se torej napisati sledeče zgodovinske podat-ke o postanku omenjenega pašnika, da vzbudim zanj zani-manje oblastnih činiteljev. Obenem bi rad povdaril poseb-no razumevanje, ki obstoja za planinsko pašništvo pri naših sosedi.

Ko je začela po usodepolnih suhih letih 1908 in 1909 ogrožati našo domačo govedorejo Argentinija z izvozom zmrzlega mesa po nizki ceni in v precejšnjih množinah, za-vedli so se te nevarnosti še ob pravem času merodajni kro-gi, zlasti pa zastopniki kmetijstva v tedanjem avstrijskem državnem zboru in zahtevali so prav resno ter odločno od-pomoči. Seveda se vstrajnemu vsestranskemu pritisku vlada ni mogla ustavljati. Posledica temu je bil zakon z dne 30. decembra 1909, drž. zak. št. 222, s katerim je dovolil državni zbor za dobo prihodnjih 10 let po šest mi-lijonov kron, in sicer pet milijonov v povzdigo domače ži-vinoreje, 1 milijon pa v oskrbovanje večjih mest z mesom.

Na bivšo kronovino Štajersko je odpadlo od omenje-nih pet milijonov kron za leto 1910 nič manj nego 377.893 kron in 5 vinarjev, torej vsekakor prav lepa svota. Od leta 1912 naprej pa se je ta svota znižala na 373.066 kron 22 v, ker je postalo merodajno štetje goveje živine izza l. 1910. V desetletju 1900—1910 je namreč padlo število goveje ži-vine na Štajerskem od 717.841 na 683.443, torej za 34.358 glav.

Kot tedanji načelnik kmetijske podružnice slovenj-graške hotel sem na vsak način izkoristiti za povzdigo do-